

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

26. siječnja 2021. *

„Zahtjev za prethodnu odluku – Ekonomska i monetarna politika – Članak 2. stavak 1. i članak 3. stavak 1. točka (c) UFEU-a – Monetarna politika – Isključiva nadležnost Unije – Članak 128. stavak 1. UFEU-a – Protokol (br. 4) o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke – Članak 16. prvi stavak – Pojam ‚zakonsko sredstvo plaćanja‘ – Učinci – Obveza prihvatanja euronovčanica – Uredba (EZ) br. 974/98 – Mogućnost država članica da propišu ograničenja plaćanja euronovčanicama i eurokovanicama – Pretpostavke – Regionalni propis kojim se isključuje gotovinsko plaćanje radio-televizijske pristojbe regionalnoj javnopravnoj ustanovi za radiodifuziju”

U spojenim predmetima C-422/19 i C-423/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koje je uputio Bundesverwaltungsgericht (Savezni upravni sud, Njemačka), odlukama od 27. ožujka 2019., koje je Sud zaprimio 31. svibnja 2019., u postupcima

Johannes Dietrich (C-422/19),

Norbert Häring (C-423/19)

protiv

Hessischer Rundfunk,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, R. Silva de Lapuerta, potpredsjednica, A. Arabadžiev, A. Prechal, M. Vilaras i N. Piçarra, predsjednici vijeća, T. von Danwitz, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, S. Rodin, C. Lycourgos, P. G. Xuereb (izvjestitelj), L. S. Rossi i I. Jarukaitis, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Pitruzzella,

tajnik: D. Dittert, načelnik odjela,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 15. lipnja 2020.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za J. Dietricha i N. Häringa, C. A. Gebauer, *Rechtsanwalt*,
- za Hessischer Rundfunk, H. Kube, profesor prava,
- za njemačku vladu, J. Möller i S. Eisenberg, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

- za francusku vladu, E. de Moustier i A. Daly, u svojstvu agenata,
- za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Gentilija, *avvocato dello Stato*,
- za Europsku komisiju, J. Baquero Cruz i T. Maxian Rusche, u svojstvu agenata,
- za Europsku središnju banku (ESB), M. Rötting, F. Malfrère, C. Kroppenstedt i R. Aragón Plaza, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 29. rujna 2020.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevi za prethodnu odluku odnose se na tumačenje članka 2. stavka 1. UFEU-a, u vezi s njegovim člankom 3. stavkom 1. točkom (c), članka 128. stavka 1. treće rečenice UFEU-a, članka 16. prvog stavka Protokola (br. 4) o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (SL 2016., C 202, str. 230., u daljnjem tekstu: Protokol o ESSB-u i ESB-u) te članka 10. Uredbe Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura (SL 1998., L 139, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 10., svezak 3., str. 38.).
- 2 Zahtjevi su upućeni u okviru dvaju sporova između Johannesesa Dietricha i Hessischer Rundfunka (javni pružatelj radiodifuzijskih usluga savezne zemlje Hessen, Njemačka) (predmet C-422/19) te Norberta Häringa i Hessischer Rundfunka (predmet C-423/19), u vezi s plaćanjem dospjele radio-televizijske pristojbe Hessischer Rundfunku.

Pravni okvir

Pravo Unije

Protokol o ESSB-u i ESB-u

- 3 Članak 16. prvi stavak Protokola o ESSB-u i ESB-u glasi kako slijedi:

„U skladu s člankom 128. stavkom 1. [UFEU-a], Upravno vijeće ima isključivo pravo odobriti izdavanje euronovčanica u Uniji. Te novčanice mogu izdavati [Europska središnja banka (ESB)] i nacionalne središnje banke. Novčanice koje izdaju ESB i nacionalne središnje banke jedine su koje imaju status zakonskog sredstva plaćanja unutar Unije.”

Uredba br. 974/98

- 4 Uvodna izjava 19. Uredbe br. 974/98 glasi kako slijedi:

„[B]udući da novčanice i kovanice nominirane u jedinicama nacionalnih valuta gube svoj status zakonskog sredstva plaćanja najkasnije šest mjeseci po isteku prijelaznog razdoblja; budući da ograničenja plaćanja novčanicama i kovanicama, koj[a] su države članice uspostavile radi javnog interesa[,] nisu nespojiv[a] sa statusom zakonskog sredstva plaćanja euronovčanica i eurokovanica, pod uvjetom da su na raspolaganju i druga zakonita sredstva za namiru monetarnih dugova”.

5 U skladu s člankom 10. te uredbe:

„Od 1. siječnja 2002., ESB i središnje banke država članica sudionica puštaju u optjecaj novčanice nominirane u eurima. Ne dovodeći u pitanje članak 15., te novčanice nominirane u eurima su jedine novčanice koje imaju status zakonskog sredstva plaćanja u tim državama članicama.”

6 U skladu s člankom 11. navedene uredbe:

„Počevši od 1. siječnja 2002. države članice sudionice izdaju kovanice nominirane u eurima ili centima, koje su u skladu s apoenima i tehničkim specifikacijama koje Vijeće može utvrditi u skladu s drugom rečenicom članka [128.] stavka 2. [UFEU-a]. Ne dovodeći u pitanje članak 15., te su kovanice jedine kovanice sa statusom zakonskog sredstva plaćanja u svim tim državama članicama. Osim tijela nadležnog za izdavanje i osoba koje su, na temelju nacionalnog zakonodavstva države članice koja izdaje kovanice, posebno određene, nijedna stranka nije obvezna prihvatiti više od 50 kovanica pri svakom pojedinačnom plaćanju.”

Preporuka 2010/191/EU

7 Uvodne izjave 1. do 4. Preporuke Komisije 2010/191/EU od 22. ožujka 2010. o području primjene i učincima euronovčanica i eurokovanica kao zakonskog sredstva plaćanja (SL 2010., L 83, str. 70.) glase kako slijedi:

„(1) Status zakonskog sredstva plaćanja euronovčanica uređen je člankom 128. [UFEU-a], u poglavlju posvećenom monetarnoj politici. Na temelju članka 3. stavka 1. točke (c) [UFEU-a], Unija ima isključivu nadležnost u području monetarne politike za države članice čija je valuta euro (države članice sudionice).

(2) Na temelju članka 11. Uredbe [br. 974/98], eurokovanice jedine su kovanice sa statusom zakonskog sredstva plaćanja u državama članicama sudionicama.

(3) U ovom razdoblju postoji određena nesigurnost u europodručju u pogledu opsega zakonskog sredstva plaćanja i njegovih posljedica.

(4) Ova se preporuka temelji na glavnim zaključcima iz izvješća koje je izradila radna skupina koju čine predstavnici ministarstava financija i nacionalnih središnjih banaka europodručja.”
[neslužbeni prijevod]

8 Točkama 1. do 4. te preporuke predviđa se:

„1. Zajednička definicija zakonskog sredstva plaćanja

Kada postoji platna obveza, zakonsko sredstvo plaćanja euronovčanicama i eurokovanicama podrazumijeva:

(a) obvezu prihvaćanja:

ako stranke nisu dogovorile druga sredstva plaćanja, primatelj platne obveze nije ovlašten odbiti plaćanje euronovčanicama i eurokovanicama;

(b) prihvata po punoj nominalnoj vrijednosti:

novčana vrijednost euronovčanica i eurokovanica jednaka je iznosu naznačenom na njima;

(c) oslobađajući učinak u pogledu platne obveze:

dužnik se može osloboditi od platne obveze nudeći vjerovniku euronovčanice i eurokovanice.

2. Prihvaćanje plaćanja euronovčanicama i eurokovanicama u maloprodajnim transakcijama

Prihvat euronovčanica i eurokovanica kao sredstva plaćanja mora biti pravilo za maloprodajne transakcije. Odbijanje je moguće isključivo zbog razloga povezanih s načelom dobre vjere (primjerice, trgovac na malo nije u mogućnosti dati ostatak).

3. Prihvaćanje novčanica velikih apoena u maloprodajnim transakcijama

Novčanice velikih apoena moraju se prihvatiti kao sredstva plaćanja u maloprodajnim transakcijama. Odbijanje je moguće isključivo zbog razloga povezanih s načelom dobre vjere (primjerice, nominalna vrijednost ponuđene novčanice neproporcionalna je u odnosu na iznos koji se duguje vjerovniku plaćanja).

4. Nepostojanje dodatnih troškova zbog uporabe euronovčanica i eurokovanica

Za plaćanja euronovčanicama i eurokovanicama ne smiju se nametnuti dodatni troškovi.” [neslužbeni prijevod]

Njemačko pravo

- 9 Člankom 14. stavkom 1. Gesetza über die Deutsche Bundesbank (Zakon o Njemačkoj saveznoj banci), u verziji objavljenoj 22. listopada 1992. (BGBl. 1992. I, str. 1782.), kako je izmijenjen Zakonom od 4. srpnja 2013. (BGBl. 2013. I, str. 1981.) (u daljnjem tekstu: BBankG), određuje se:

„Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 128. stavka 1. UFEU-a, Deutsche Bundesbank [(Njemačka savezna banka)] ima isključivo pravo izdavati novčanice u području primjene ovog zakona. Euronovčanice su jedino neograničeno zakonsko sredstvo plaćanja. [...]”

- 10 Članak 2. stavak 1. Rundfunkbeitragsstaatsvertraga (Državni ugovor o radio-televizijskoj pristojbi) od 15. do 21. prosinca 2010., u verziji proizišloj iz Fünftehnter Rundfunkänderungsstaatsvertraga (Petnaesti državni ugovor o izmjeni radiodifuzijskih usluga), kako ga je ratificirala savezna zemlja Hessen (Njemačka) Zakonom od 23. kolovoza 2011. (GVBl. I 2011., str. 382.) (u daljnjem tekstu: RBStV), glasi kako slijedi:

„U privatnom sektoru svaki posjednik stambenog objekta plaća radio-televizijsku pristojbu za taj objekt (obveznik plaćanja pristojbe).”

- 11 Člankom 7. stavkom 3. RBStV-a predviđa se:

„Radio-televizijska pristojba duguje se za svaki mjesec. Pristojba se plaća sredinom tromjesečnog razdoblja za odnosno tromjesečno razdoblje.”

- 12 Člankom 9. stavkom 2. RBStV-a propisuje se:

„Nadležni Landesrundfunkanstalt [regionalna ustanova za radiodifuziju] ovlašten je statutom [„Satzung’] utvrditi detalje postupka

[...]

2. u pogledu plaćanja radio-televizijske pristojbe, oslobođenja od njezina plaćanja ili njezina smanjenja.

[...]"

13 Članak 10. RBStV-a glasi:

„[...]

(2) Radio-televizijska pristojba plaća se nadležnoj regionalnoj ustanovi za radiodifuziju kao distancijski dug [...]

[...]

(5) Nadležna regionalna ustanova za radiodifuziju utvrđuje iznos dospjelih neplaćenih radio-televizijskih pristojbi. [...]"

14 Članak 10. stavak 2. Satzunga des Hessischen Rundfunks über das Verfahren zur Leistung der Rundfunkbeiträge (Statut ustanove za radiodifuziju u saveznoj zemlji Hessen o postupku plaćanja radio-televizijskih pristojbi) od 5. prosinca 2012. (u daljnjem tekstu: Statut o pristojbama), koji je donesen na temelju članka 9. stavka 2. RBStV-a, glasi kako slijedi:

„Obveznik plaćanja radio-televizijske pristojbe ne može platiti tu pristojbu u gotovini, nego isključivo sljedećim načinima plaćanja:

1. izravnim ili budućim automatskim terećenjem unutar SEPA-e,
2. bankovnom doznakom,
3. trajnim bankovnim nalogom.”

Glavni postupci i prethodna pitanja

15 J. Dietrich i N. Häring, posjednici stambenih objekata na zemljopisnom području za koje je on nadležan, predložili su javnom pružatelju radiodifuzijske usluge savezne zemlje Hessen gotovinsko plaćanje radio-televizijske pristojbe koja je u skladu s člankom 2. stavkom 1. RBStV-a dospjela za drugo tromjesečje 2015. odnosno prvo tromjesečje 2016.

16 Javni pružatelj radiodifuzijske usluge savezne zemlje Hessen odbio je taj prijedlog s obrazloženjem da članak 10. stavak 2. Statuta o pristojbama predviđa da se navedena pristojba ne može plaćati gotovinom, nego izravnim terećenjem, bankovnom doznakom ili trajnim bankovnim nalogom, te im je poslao platne naloge kojima su utvrđene dospjele neplaćene radio-televizijske pristojbe i kazna zbog kašnjenja.

17 Podnositelji revizije u glavnom postupku podnijeli su tužbe za poništenje tih platnih naloga. Presudama od 31. listopada 2016. Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Upravni sud u Frankfurtu na Majni, Njemačka) odbio je njihove tužbe. Presudama od 13. veljače 2018. Hessischer Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud savezne zemlje Hessen, Njemačka) odbio je njihove žalbe protiv tih presuda.

18 Protiv tih presuda J. Dietrich i N. Häring podnijeli su revizije u glavnom postupku sudu koji je uputio zahtjev, Bundesverwaltungsgerichtu (Savezni upravni sud, Njemačka). U okviru svojih pravnih sredstava oni tvrde da se i člankom 14. stavkom 1. drugom rečenicom BBankG-a i člankom 128. stavkom 1. trećom rečenicom UFEU-a predviđa apsolutna i neograničena obveza prihvaćanja euronovčanica kao sredstva za podmirenje novčanih tražbina. Podnositelji revizije u glavnom postupku navode da se ta

obveza može ograničiti isključivo ugovornim sporazumom između stranaka odnosno na temelju odobrenja predviđenog saveznim pravom ili pravom Unije. Nasuprot tomu, nijedan praktični razlog, kao što je to u ovom slučaju velik broj obveznika plaćanja pristojbe, ne opravdava zanemarivanje te obveze.

- 19 Sud koji je uputio zahtjev najprije ističe da, s obzirom na domaće pravo, pravna sredstva revizije treba prihvatiti. U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da se isključenjem mogućnosti plaćanja radio-televizijske pristojbe euronovčanicama, koje proizlazi iz Statuta o pristojbama, povređuje savezna pravna odredba višeg ranga, odnosno članak 14. stavak 1. druga rečenica BBankG-a. Naime, razmatranja u pogledu strukture te odredbe i osobito njezina nastanka, smisla i svrhe govore u prilog tomu da je se tumači na način da se njome javne subjekte obvezuje da prihvate euronovčanice u okviru ispunjenja platnih obveza koje nalažu javne vlasti. U njemačkom saveznom pravu ne postoji iznimka u pogledu te obveze u kontekstu masovnih postupaka naplate, kao što je to ubiranje radio-televizijske pristojbe, o kojoj je riječ u glavnom postupku. Sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da ne raspolaze naznakama o tome da bi se mogućnošću gotovinskog plaćanja radio-televizijske pristojbe ugrozilo ustavom zajamčeno financiranje ustanova za radiodifuziju.
- 20 Sud koji je uputio zahtjev u tom pogledu smatra da se u glavnim postupcima postavljaju tri pitanja o kojima Sud treba donijeti prethodnu odluku.
- 21 Kao prvo, sud koji je uputio zahtjev pita se o usklađenosti članka 14. stavka 1. druge rečenice BBankG-a s isključivom nadležnošću Unije, na temelju članka 3. stavka 1. točke (c) UFEU-a, u području monetarne politike za države članice čija je valuta euro, s obzirom na to da, u skladu s člankom 2. stavkom 1. UFEU-a, samo Unija može donositi i usvajati pravno obvezujuće akte u tom području.
- 22 Sud koji je uputio zahtjev u tom pogledu ističe, kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, da UFEU uopće ne sadržava definiciju pojma „monetarna politika” i dodaje da ne može odlučiti obuhvaća li isključiva nadležnost Unije u području monetarne politike uređenje pravnih posljedica koje su povezane sa zakonskim sredstvom plaćanja u obliku euronovčanica, osobito s obvezom javnih subjekata da prihvate takve novčanice.
- 23 Sud koji je uputio zahtjev primjećuje da se obveza javnih subjekata da prihvate euronovčanice ne odnosi na cilj monetarne politike održavanja stabilnosti cijena kao i to da ta obveza nije izravno povezana sa sredstvima koja su u primarnom pravu navedena za postizanje tog cilja. Konkretno, tom obvezom nije ograničena niti je izmijenjena nadležnost ESB-a i nacionalnih središnjih banaka u pogledu izdavanja euronovčanica, koja im je dodijeljena člankom 128. stavkom 1. UFEU-a. Međutim, sud koji je uputio zahtjev smatra da se sudska praksa Suda može tumačiti na način da monetarna politika obuhvaća propise koji se odnose na euronovčanice kao zakonsko sredstvo plaćanja i stoga na funkcioniranje kretanja novca. Usto, nije isključeno da se takav propis, kao mjera potrebna za uporabu eura kao jedinstvene valute, može temeljiti na članku 133. UFEU-a i da se stoga može smatrati da ulazi u isključivu nadležnost Unije, u skladu s člankom 2. stavcima 1. i 6. UFEU-a.
- 24 Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev ističe da se, uzimajući u obzir isključivu nadležnost Unije u području monetarne politike za države članice čija je valuta euro, ne postavlja pitanje je li nacionalni zakonodavac ovlašten donijeti odredbu poput članka 14. stavka 1. druge rečenice BBankG-a, pod uvjetom da je na temelju prava Unije javnim subjektima države članice zabranjeno odbiti ispunjenje u euronovčanicama platnih obveza koje nalažu javne vlasti. U tom bi slučaju članak 10. stavak 2. Statuta o pristojbama bio protivan pravu Unije.
- 25 U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev podsjeća na to da su, u skladu s člankom 128. stavkom 1. trećom rečenicom UFEU-a, člankom 16. prvim stavkom trećom rečenicom Protokola o ESSB-u i ESB-u i člankom 10. drugom rečenicom Uredbe br. 974/98, euronovčanice jedino zakonsko sredstvo plaćanja unutar Unije. Međutim, obveza prihvaćanja euronovčanica ne proizlazi na očit način iz pojma

„zakonsko sredstvo plaćanja”, koji nije definiran ni u UFEU-u, ni u Protokolu o ESSB-u i ESB-u, ni u Uredbi br. 974/98. U uvodnoj izjavi 19. te uredbe samo se upućuje na to da, prema mišljenju zakonodavca Unije, ograničenja mogućnosti gotovinskih plaćanja ne utječu sama po sebi na status gotovine u eurima kao zakonskog sredstva plaćanja.

- 26 Sud koji je uputio zahtjev također podsjeća na to da se točkom 1. Preporuke 2010/191, naslovljenom „Zajednička definicija zakonskog sredstva plaćanja”, predviđa da zakonsko sredstvo plaćanja euronovčanicama podrazumijeva, među ostalim i uz određene iznimke, da vjerovnik platne obveze ima „obvezu prihvaćanja”. Međutim, sud koji je uputio zahtjev naglašava da, u skladu s člankom 288. petim stavkom UFEU-a, preporuke institucija nemaju obvezujuću snagu pa je neizvjesna važnost koju valja pripisati toj preporuci.
- 27 Kao treće, sud koji je uputio zahtjev smatra, uzimajući u obzir isključivu nadležnost Unije u području monetarne politike za države članice čija je valuta euro, da za rješenje sporova u glavnom postupku također nije nužan odgovor na pitanje je li njemački zakonodavac bio ovlašten donijeti članak 14. stavak 1. drugu rečenicu BBankG-a, pod uvjetom da se nacionalno pravilo koje predviđa obvezu prihvaćanja euronovčanica u okviru ispunjenja platnih obveza koje nalažu javne vlasti može primijeniti kada Unija nije izvršavala svoju isključivu nadležnost. Međutim, sud koji je uputio zahtjev smatra da mu postojeća sudska praksa Suda ne omogućuje da utvrdi je li to slučaj.
- 28 U tim je okolnostima Bundesverwaltungsgericht (Savezni upravni sud, Njemačka) odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Protivi li se isključivoj nadležnosti koju Unija na temelju članka 2. stavka 1. u vezi s člankom 3. stavkom 1. točkom (c) UFEU-a ima u području monetarne politike kad je riječ o državama članicama čija je valuta euro donošenje pravnog akta jedne od tih država članica kojim se predviđa obveza javnih subjekata države članice da prihvate euronovčanice prilikom ispunjavanja platnih obveza koje nalažu javne vlasti?
2. Podrazumijeva li utvrđenje statusa euronovčanica kao zakonskog sredstva plaćanja iz članka 128. stavka 1. treće rečenice UFEU-a, članka 16. prvog stavka treće rečenice Protokola o [ESSB-u i ESB-u] te članka 10. druge rečenice Uredbe [br. 974/98] zabranu javnim subjektima države članice da odbiju ispunjenje takvim novčanicama platne obveze koju nalažu javne vlasti ili pravo Unije ostavlja prostora za odredbe kojima se isključuje mogućnost plaćanja euronovčanicama za određene platne obveze koje nalažu javne vlasti?
3. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje i niječnog odgovora na drugo pitanje, može li se pravni akt države članice čija je valuta euro, donesen u području monetarne politike koja je u isključivoj nadležnosti Unije, primijeniti ako Unija nije, i sve dok nije, izvršila svoju nadležnost?”

O prethodnim pitanjima

Prvo i treće pitanje

- 29 Svojim prvim i trećim pitanjem, na koja valja odgovoriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 2. stavak 1. UFEU-a, u vezi s njegovim člankom 3. stavkom 1. točkom (c), tumačiti na način da mu se, neovisno o svakom Unijinu izvršavanju svoje isključive nadležnosti u području monetarne politike za države članice čija je valuta euro, protivi propis države članice kojim se javne subjekte obvezuje da prihvate euronovčanice u okviru ispunjenja platnih obveza koje nalažu javne vlasti.

- 30 Uvodno valja istaknuti da su Europska komisija, javni pružatelj radiodifuzijske usluge savezne zemlje Hessen i ESB u svojim pisanim očitovanjima izrazili dvojbe u pogledu tumačenja članka 14. stavka 1. druge rečenice BBankG-a koje je dao sud koji je uputio zahtjev, a prema kojem se tom odredbom obvezuje javne subjekte da prihvate euronovčanice u okviru ispunjenja platnih obveza koje nalažu javne vlasti. Naime, to se tumačenje udaljava od teksta navedene odredbe, kojom se samo propisuje da su euronovčanice jedino neograničeno zakonsko sredstvo plaćanja.
- 31 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je Sud, kad je riječ o tumačenju odredaba nacionalnog pravnog poretka, načelno dužan temeljiti se na pravnim ocjenama koje proizlaze iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje. Naime, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, Sud nije nadležan za tumačenje unutarnjeg prava države članice (presuda od 17. prosinca 2020., Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Izručenje u Ukrajinu), C-398/19, EU:C:2020:1032, t. 62. i navedena sudska praksa).
- 32 U tim okolnostima na prvo prethodno pitanje valja odgovoriti polazeći od pretpostavke prema kojoj se člankom 14. stavkom 1. drugom rečenicom BBankG-a obvezuje javne subjekte da prihvate euronovčanice u okviru ispunjenja platnih obveza koje nalažu javne vlasti.
- 33 U tom pogledu valja istaknuti da, u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (c) UFEU-a, Unija ima isključivu nadležnost u području monetarne politike za države članice čija je valuta euro.
- 34 Također valja podsjetiti na to da UFEU uopće ne sadržava preciznu definiciju pojma „monetarna politika”, nego u odredbama koje se odnose na tu politiku istodobno određuje njezine ciljeve i sredstva kojima raspolaže Europski sustav središnjih banaka (ESSB) za njezinu provedbu (presuda od 11. prosinca 2018., Weiss i dr., C-493/17, EU:C:2018:1000, t. 50. i navedena sudska praksa).
- 35 U tom pogledu valja istaknuti da se odredbe UFEU-a koje se odnose na monetarnu politiku nalaze u njegovu trećem dijelu glavi VIII., naslovljenoj „Ekonomska i monetarna politika”.
- 36 Nadalje, u članku 119. stavku 1. UFEU-a, kojim započinje taj dio, navodi se da aktivnosti država članica i Unije, u skladu s Ugovorima, obuhvaćaju utvrđivanje ekonomske politike koja se temelji na bliskoj koordinaciji ekonomskih politika država članica, na unutarnjem tržištu i na određivanju zajedničkih ciljeva, a koja se provodi u skladu s načelom otvorenog tržišnog gospodarstva sa slobodnim tržišnim natjecanjem. Tim se istim člankom, u stavku 2., navodi da te aktivnosti uključuju jedinstvenu valutu, euro, određivanje i vođenje jedinstvene monetarne politike i politike deviznog tečaja, čiji je glavni cilj održavanje stabilnosti cijena, te, ne dovodeći u pitanje taj cilj, podržavanje općih ekonomskih politika u Uniji, u skladu s načelom otvorenog tržišnog gospodarstva sa slobodnim tržišnim natjecanjem.
- 37 Kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 59. svojeg mišljenja, iz članka 119. stavka 2. UFEU-a proizlazi da aktivnosti država članica i Unije obuhvaćaju tri elementa, odnosno jedinstvenu valutu, euro, te određivanje i vođenje jedinstvene monetarne politike kao i politike deviznog tečaja.
- 38 Stoga pojam „monetarna politika” nije ograničen na svoju operativnu provedbu, koja je na temelju članka 127. stavka 2. prve alineje UFEU-a jedna od temeljnih zadaća ESSB-a, nego također podrazumijeva normativnu dimenziju, čiji je cilj zajamčiti status eura kao jedinstvene valute.
- 39 Takvo tumačenje pojma „monetarna politika” potkrijepljeno je glavnim ciljem te politike, kako proizlazi iz članka 127. stavka 1. i članka 282. stavka 2. UFEU-a, a to je održavanje stabilnosti cijena. Naime, kao što je to u biti istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 66. svojeg mišljenja, ako bi se status eura kao jedinstvene valute mogao različito tumačiti i biti uređen različitim pravilima u državama članicama čija je valuta euro, jedinstvenost jedinstvene valute bila bi dovedena u pitanje i, na temelju toga, taj bi cilj održavanja stabilnosti cijena bio ozbiljno ugrožen.

- 40 Takvo tumačenje pojma „monetarna politika” također potvrđuje sadržaj članaka 128. i 133. UFEU-a, koji se nalaze u poglavlju 2. glave VIII. trećeg dijela UFEU-a i koji se mogu smatrati odredbama monetarnog prava povezanim sa statusom eura kao jedinstvene valute.
- 41 Što se tiče članka 128. UFEU-a, valja navesti da se njime – time što se u njegovu stavku 1. navodi da ESB ima isključivo pravo odobriti izdavanje euronovčanica u Uniji, da te novčanice mogu izdavati ESB i nacionalne središnje banke i da su tako izdane novčanice jedine koje imaju status zakonskog sredstva plaćanja unutar Unije – uspostavljaju pravila o izdavanju euronovčanica unutar Unije te se u primarnom pravu, zajedno s člankom 16. prvim stavkom trećom rečenicom Protokola o ESSB-u i ESB-u, propisuje status zakonskog sredstva plaćanja tih novčanica. Usto, time što u stavku 2. predviđa da države članice mogu izdavati eurokovanice uz odobrenje ESB-a u pogledu opsega izdanja, navedenim se člankom također utvrđuju pravila kojima se uređuje izdavanje eurokovanica.
- 42 Što se tiče članka 133. UFEU-a, valja navesti da se njime ovlašćuje zakonodavca Unije, ne dovodeći u pitanje ovlasti ESB-a, da utvrdi mjere sekundarnog prava potrebne za uporabu eura kao jedinstvene valute.
- 43 Stoga su članak 128. stavak 1. i članak 133. UFEU-a, kao što je to u biti istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 64. do 66. svojeg mišljenja, temelj jedinstvenosti eura i preduvjet za vođenje djelotvorne monetarne politike Unije.
- 44 Naime, s jedne strane, pripisujući samo euronovčanicama koje izdaju ESB i nacionalne središnje banke status „zakonitog sredstva plaćanja”, člankom 128. stavkom 1. UFEU-a, kao i člankom 16. prvim stavkom trećom rečenicom Protokola o ESSB-u i ESB-u, utvrđuje se službeni status tih novčanica u europodručju, isključujući mogućnost da druge novčanice imaju taj status.
- 45 Budući da se navedenim člankom 128. stavkom 1. UFEU-a ne upućuje na pravo država članica radi određivanja smisla i dosega pojma „zakonsko sredstvo plaćanja” na koji se taj članak odnosi, taj pojam predstavlja pojam prava Unije koji treba autonomno i ujednačeno tumačiti u cijeloj Uniji, uzimajući u obzir ne samo tekst odredaba u kojima se nalazi nego i njihov kontekst te cilj koji se njima želi postići (vidjeti u tom smislu presudu od 16. srpnja 2020., AFMB, C-610/18, EU:C:2020:565, t. 50. i navedenu sudsku praksu).
- 46 U tom pogledu valja istaknuti da pojam „zakonsko sredstvo plaćanja” u pogledu sredstva plaćanja izraženog u novčanoj jedinici u svojem uobičajenom smislu znači da se to sredstvo plaćanja općenito ne može odbiti prilikom oslobađajućeg ispunjenja duga izraženog u istoj novčanoj jedinici po nominalnoj vrijednosti.
- 47 Takvo je tumačenje prema uobičajenom smislu potkrijepljeno Preporukom 2010/191, koja se posebno odnosi na područje primjene i učinke euronovčanica i eurokovanica kao zakonskog sredstva plaćanja, pri čemu valja pojasniti da su spomenute eurokovanice kao zakonsko sredstvo plaćanja navedene u članku 11. Uredbe br. 974/98.
- 48 Točno je da na temelju članka 288. stavka 5. UFEU-a cilj preporuka nije proizvesti obvezujuće učinke te se njima ne mogu stvoriti prava na koja se pojedinci mogu pozivati pred nacionalnim sudom. Međutim, one su dio pravnih akata Unije pa ih Sud može uzeti u obzir kada pružaju korisne elemente za tumačenje relevantnih odredaba prava Unije.
- 49 Doista, točka 1. Preporuke 2010/191 sadržava, kao što to proizlazi iz njezina naslova, zajedničku definiciju pojma „zakonsko sredstvo plaćanja”, pri čemu se navodi da, kada postoji platna obveza, zakonsko sredstvo plaćanja euronovčanicama i eurokovanicama podrazumijeva, kao prvo, obvezu prihvaćanja tih novčanica i kovanica, kao drugo, njihov prihvrat po punoj nominalnoj vrijednosti i, kao

treće, njihov oslobađajući učinak u pogledu platne obveze. Tom se točkom stoga potvrđuje da taj pojam „zakonsko sredstvo plaćanja” obuhvaća, među ostalim, načelnu obvezu prihvaćanja euronovčanica i eurokovanica radi plaćanja.

- 50 S druge strane, time što se člankom 133. UFEU-a, koji je zamijenio članak 123. stavak 4. UEZ-a, koji je, pak, zamijenio članak 109. L stavak 4. UEZ-a, omogućuje zakonodavcu Unije da utvrdi mjere potrebne za uporabu eura kao jedinstvene valute, odražava se zahtjev uspostave ujednačenih načela za sve države članice čija je valuta euro radi očuvanja općeg interesa ekonomske i monetarne Unije te eura kao jedinstvene valute i, posljedično, kao što je to navedeno u točki 39. ove presude, doprinosi se ostvarenju glavnog cilja monetarne politike Unije koji se sastoji od održavanja stabilnosti cijena.
- 51 Iz toga slijedi da se nadležnošću koja je prvotno bila propisana člankom 109. L stavkom 4. UEZ-a, zatim člankom 123. stavkom 4. UEZ-a i sada člankom 133. UFEU-a ovlašćuje samo zakonodavca Unije da, u mjeri u kojoj se to pokaže potrebno za uporabu eura kao jedinstvene valute, precizira pravni sustav zakonskog sredstva plaćanja koje je člankom 128. stavkom 1. UFEU-a i člankom 16. prvim stavkom trećom rečenicom Protokola o ESSB-u i ESB-u priznato euronovčanicama te zakonskog sredstva plaćanja koje je člankom 11. Uredbe br. 974/98 priznato eurokovanicama.
- 52 U skladu s člankom 2. stavkom 1. UFEU-a, takva isključiva nadležnost isključuje svaku nadležnost država članica u tom području, osim ako djeluju na temelju ovlasti Unije ili u svrhu provedbe akata Unije.
- 53 U tom pogledu valja pojasniti, a kako bi se konkretno odgovorilo na treće pitanje, da se, čak i u slučaju da Unija nije izvršila svoju isključivu nadležnost, donošenje ili zadržavanje od strane države članice odredbe koja ulazi u tu nadležnost ne može opravdati samom tom okolnošću.
- 54 Naime, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 39. svojeg mišljenja, kada je nadležnost isključivo dodijeljena Uniji, do gubitka nadležnosti država članica dolazi odmah i, suprotno onomu što je slučaj u pogledu područja koja ulaze u podijeljenu nadležnost, za taj je gubitak nevažno je li Unija izvršila svoju nadležnost ili nije (vidjeti u tom smislu presudu od 5. svibnja 1981., Komisija/Ujedinjena Kraljevina, 804/79, EU:C:1981:93, t. 20.).
- 55 Uzimajući u obzir navedeno, s jedne strane, ne može se smatrati da je za uporabu eura kao jedinstvene valute u smislu članka 133. UFEU-a i, konkretnije, za utvrđivanje euronovčanica kao zakonskog sredstva plaćanja, kako je propisano člankom 128. stavkom 1. UFEU-a i člankom 16. prvim stavkom trećom rečenicom Protokola o ESSB-u i ESB-u, potrebno naložiti apsolutnu obvezu prihvaćanja tih novčanica kao sredstva plaćanja. Naime, iz pojašnjenja sadržanih u točkama 46. do 49. ove presude proizlazi da se tim statusom zakonskog sredstva plaćanja ne zahtijeva apsolutno prihvaćanje euronovčanica kao sredstva plaćanja, nego samo njihovo načelno prihvaćanje. S druge strane, za uporabu eura kao jedinstvene valute i, konkretnije, za očuvanje djelotvornosti gotovine u eurima kao zakonskog sredstva plaćanja također nije potrebno da zakonodavac Unije sveobuhvatno i ujednačeno utvrdi iznimke od te načelne obveze, pod uvjetom da se svakom dužniku u pravilu zajamči mogućnost da se takvom gotovinom oslobodi od obveze plaćanja.
- 56 Iz toga slijedi da se isključivom nadležnošću Unije u području monetarne politike, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 98. svojeg mišljenja, ne dovodi u pitanje nadležnost kojom raspoložu države članice čija je valuta euro za uređivanje načina ispunjenja kako javnopravnih tako i privatnopravnih platnih obveza, osobito ako takav propis ne utječe na načelo prema kojem u pravilu mora postojati mogućnost da se takvom gotovinom oslobodi od platne obveze. Dakle, tom se isključivom nadležnošću ne sprečava državu članicu da u okviru izvršavanja vlastitih nadležnosti, kao što je to organizacija njezine javne uprave, donese mjeru kojom se tu upravu obvezuje na prihvaćanje gotovinskih plaćanja stranaka ili, kao što je to predviđeno u okviru drugog pitanja, kojom se u javnom interesu uvodi odstupanje od te obveze u pogledu plaćanja koja nalažu javne vlasti, pod uvjetom poštovanja određenih uvjeta koji će biti pojašnjeni u razmatranju tog pitanja.

- 57 Na sudu koji je uputio zahtjev, koji je jedini nadležan za tumačenje nacionalnog prava, je da provjeri treba li članak 14. stavak 1. drugu rečenicu BBankG-a, s obzirom na njegov cilj i sadržaj, tumačiti kao mjeru koja je donesena u okviru vlastitih nadležnosti država članica, kako je opisana u prethodnoj točki.
- 58 S obzirom na prethodna razmatranja, na prvo i treće prethodno pitanje valja odgovoriti da članak 2. stavak 1. UFEU-a, u vezi s njegovim člankom 3. stavkom 1. točkom (c), člankom 128. stavkom 1. i člankom 133. kao i u vezi s člankom 16. prvim stavkom trećom rečenicom Protokola o ESSB-u i ESB-u, treba tumačiti na način da mu se, neovisno o svakom Unijinu izvršavanju svoje isključive nadležnosti u području monetarne politike za države članice čija je valuta euro, protivi to da država članica donese odredbu kojom se s obzirom na njezin cilj i sadržaj određuje pravni sustav zakonskog sredstva plaćanja u pogledu euronovčanica. Nasuprot tomu, ne protivi mu se to da država članica u izvršavanju svoje nadležnosti, kao što je to organizacija njezine javne uprave, donese odredbu kojom se navedenu upravu obvezuje na prihvaćanje gotovinskog plaćanja novčanih obveza koje ta uprava nalaže.

Drugo pitanje

- 59 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 128. stavak 1. treću rečenicu UFEU-a, članak 16. prvi stavak treću rečenicu Protokola o ESSB-u i ESB-u i članak 10. drugu rečenicu Uredbe br. 974/98 tumačiti na način da im se protivi nacionalni propis koji isključuje mogućnost da se gotovinom oslobodi od platne obveze koju nalažu javne vlasti.
- 60 Valja naglasiti da je odgovor na to pitanje potreban samo u slučaju da sud koji je uputio zahtjev na temelju odgovora Suda na prvo i treće pitanje dođe do zaključka da članak 14. stavak 1. BBankG-a, tumačen na način izložen u točki 32. ove presude, nije u skladu s isključivom nadležnošću Unije u pogledu monetarne politike za države članice čija je valuta euro i da je tako druga stranka u glavnom postupku imala mogućnost donijeti članak 10. stavak 2. Statuta o pristojbama.
- 61 U tom pogledu valja istaknuti da je status euronovčanica kao zakonskog sredstva plaćanja propisan ne samo primarnim pravom u članku 128. stavku 1. trećoj rečenici UFEU-a i, gotovo istovjetnim tekstom, u članku 16. prvom stavku trećoj rečenici Protokola o ESSB-u i ESB-u nego i u sekundarnom pravu, u članku 10. drugoj rečenici Uredbe br. 974/98. Usto, kao što je to istaknuto u točki 47. ove presude, iako se UFEU-om status zakonskog sredstva plaćanja propisuje samo u pogledu euronovčanica, člankom 11. drugom rečenicom isti se status zakonskog sredstva plaćanja daje i u pogledu eurokovanica.
- 62 U tom pogledu, iako je tekst odredaba čije se tumačenje traži u okviru drugog pitanja prepreka donošenju nacionalnog pravila čiji je predmet ili učinak pravno ili činjenično ukidanje gotovine u eurima, osobito na način da se dovede u pitanje mogućnost da se u pravilu takvim gotovinskim sredstvima oslobodi od platne obveze, on sam po sebi ne omogućuje utvrđenje je li nacionalno pravilo koje samo ograničava uporabu gotovine za oslobođenje od platne obveze koju nalažu javne vlasti ujedno i protivno pravu Unije.
- 63 Kad je riječ o kontekstu tih odredaba, valja istaknuti da se uvodnom izjavom 19. Uredbe br. 974/98 pojašnjava da ograničenja plaćanja novčanicama i kovanicama koja su države članice uspostavile radi javnog interesa nisu nespojiva sa statusom zakonskog sredstva plaćanja euronovčanica i eurokovanica, pod uvjetom da su na raspolaganju i druga zakonita sredstva za namiru novčanih dugova.
- 64 U vezi s time valja podsjetiti na to da, iako preambula akta Unije nema pravno obvezujuću snagu i na nju se ne može pozivati ni kako bi se odstupilo od samih odredaba predmetnog akta ni kako bi se te odredbe tumačilo na način suprotan njihovom tekstu, njome se može pojasniti sadržaj odredaba

navedenog akta jer su uvodne izjave koje se nalaze u preambuli važni elementi za tumačenje kojima se može pojasniti volja autora tog akta (vidjeti u tom smislu presudu od 19. prosinca 2019., Puppinck i dr./Komisija, C-418/18 P, EU:C:2019:1113, t. 75. i 76. i navedenu sudsku praksu).

- 65 Kad je, konkretno, riječ o navodu „radi javnog interesa” u uvodnoj izjavi 19. Uredbe br. 974/98, valja istaknuti da se u određenim jezičnim verzijama te uvodne izjave, poput one na njemačkom jeziku, koristi izraz „razlozi javnog poretka”, a u drugim jezičnim verzijama, poput onih na engleskom ili francuskom jeziku, koristi se izraz „razlozi od javnog interesa”. Međutim, izričaj koji se upotrebljava u jednoj od jezičnih verzija odredbe prava Unije ne može služiti kao jedini temelj za tumačenje te odredbe ili imati u tom pogledu prednost u odnosu na druge jezične verzije. Stoga, u slučaju postojanja takve razlike, predmetna odredba mora se tumačiti s obzirom na opću strukturu i svrhu propisa kojeg je dio (vidjeti u tom smislu presudu od 9. srpnja 2020., Naturschutzbund Deutschland – Landesverband Schleswig-Holstein, C-297/19, EU:C:2020:533, t. 43.).
- 66 Budući da se ograničenja plaćanja euronovčanicama i eurokovanicama u praksi mogu opravdati razlozima javnog poretka koji se odnose na sigurnost ili borbu protiv kriminaliteta kao i javnim interesom osiguranja djelotvorne organizacije plaćanja u društvu, valja prihvatiti izraz koji ima širi smisao, odnosno „razlozi od javnog interesa”, kako bi se osigurala ujednačena primjena razloga za odstupanje u svim državama članicama.
- 67 U tim okolnostima, članak 10. drugu rečenicu i članak 11. drugu rečenicu Uredbe br. 974/98, u vezi s njezinom uvodnom izjavom 19., treba razumjeti na način da, s jedne strane, status zakonskog sredstva plaćanja tih novčanica i kovanica načelno podrazumijeva obvezu njihova prihvaćanja i da, s druge strane, tu obvezu države članice načelno mogu ograničiti uzimajući u obzir razloge od javnog interesa.
- 68 Valja pojasniti, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 129. svojeg mišljenja i kao što je to naglasila većina zainteresiranih stranaka koje su podnijele očitovanja, da takva ograničenja moraju biti proporcionalna cilju od javnog interesa koji se želi postići.
- 69 Naime, uzimajući u obzir činjenicu da države članice propisivanjem takvih ograničenja prilikom izvršavanja svojih suverenih ovlasti ograničavaju mogućnost da se u pravilu euronovčanicama i eurokovanicama oslobodi od platne obveze, koja je priznata pravom Unije, te države članice moraju osigurati da mjere koje poduzimaju poštuju načelo proporcionalnosti, koje je dio općih načela prava Unije.
- 70 Doista, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, tim se načelom proporcionalnosti zahtijeva da su predmetne mjere prikladne za ostvarenje legitimnih ciljeva zadanih propisom o kojem je riječ i da ne prekoračuju ono što je nužno za njihovo ostvarenje (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2019., Spiegel Online, C-516/17, EU:C:2019:625, t. 34. i navedenu sudsku praksu).
- 71 U ovom slučaju, iako je na sudu koji je uputio zahtjev da ocijeni poštuju li se propisom o kojem je riječ u glavnom postupku uvjeti navedeni u točkama 68. do 70. ove presude, Sud ipak može prilikom odlučivanja o zahtjevu za prethodnu odluku dati, ovisno o slučaju, pojašnjenja radi usmjeravanja nacionalnog suda u njegovoj odluci (vidjeti u tom smislu presudu od 2. svibnja 2019., Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego, C-614/17, EU:C:2019:344, t. 37. i navedenu sudsku praksu).
- 72 Što se tiče razloga od javnog interesa koji se ističu kako bi se opravdalo isključenje gotovinskog plaćanja radio-televizijske pristojbe, koje se provodi propisom o kojem je riječ u glavnom postupku, valja istaknuti da je javni pružatelj radiodifuzijske usluge savezne zemlje Hessen u svojim pisanim očitovanjima naglasio da je, uzimajući u obzir otprilike 46 milijuna obveznika plaćanja pristojbe u Njemačkoj, bezgotovinska platna obveza radio-televizijske pristojbe namijenjena jamstvu njezine djelotvorne naplate i izbjegavanju znatnih dodatnih troškova.

- 73 U tom je pogledu doista u javnom interesu da se iznosi novčanih dugova prema javnim subjektima mogu namiriti na način koji za njih ne podrazumijeva nerazuman trošak koji bi ih sprečavao da osiguraju pružene usluge uz manje troškove.
- 74 Stoga valja smatrati da razlog od javnog interesa koji se temelji na potrebi jamstva ispunjenja platne obveze koju nalažu javne vlasti može opravdati ograničenje gotovinskih plaćanja, osobito kada je broj obveznika plaćanja pristojbe od kojih se potraživanje mora naplatiti vrlo velik.
- 75 Što se tiče uvjeta prema kojem predmetne mjere ne smiju prekoračivati ono što je nužno za ostvarivanje zadanih ciljeva, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da se propisom o kojem je riječ u glavnom postupku propisuju druga zakonska sredstva plaćanja, osim gotovine, odnosno izravno terećenje, bankovna doznaka ili trajni bankovni nalog.
- 76 Doista, čini se da je ograničenje o kojem je riječ u glavnom postupku istodobno prikladno i nužno za ostvarenje cilja djelotvorne naplate radio-televizijske pristojbe jer se njime omogućuje izbjegavanje izloženosti uprave nerazumnoj financijskom opterećenju s obzirom na trošak koji bi podrazumijevala opća uspostava postupka koji obveznicima plaćanja radio-televizijske pristojbe omogućuje njezino gotovinsko plaćanje.
- 77 Međutim, na sudu koji je uputio zahtjev je da provjeri je li takvo ograničenje proporcionalno tom cilju, osobito s obzirom na činjenicu da alternativna zakonska sredstva plaćanja radio-televizijske pristojbe lako mogu biti nedostupna svim osobama koje su njezini obveznici, što bi podrazumijevalo da se za osobe koje nemaju pristup tim sredstvima plaćanja predvidi mogućnost gotovinskog plaćanja.
- 78 Iz prethodno navedenog proizlazi da na drugo pitanje valja odgovoriti da članak 128. stavak 1. treću rečenicu UFEU-a, članak 16. prvi stavak treću rečenicu Protokola o ESSB-u i ESB-u i drugu rečenicu članka 10. Uredbe br. 974/98 treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalni propis koji isključuje mogućnost da se euronovčanicama oslobodi od platne obveze koju nalažu javne vlasti, pod uvjetom, kao prvo, da ni predmet ni učinak tog propisa nije određivanje pravnog sustava zakonskog sredstva plaćanja u pogledu tih novčanica, kao drugo, da pravno ili činjenično ne dovodi do ukidanja navedenih novčanica, osobito na način da se dovede u pitanje mogućnost da se u pravilu takvim gotovinskim sredstvima oslobodi od platne obveze, kao treće, da je donesen uzimajući u obzir razloge od javnog interesa, kao četvrto, da je ograničenje gotovinskih plaćanja koje podrazumijeva taj propis prikladno za ostvarenje zadanog cilja od javnog interesa i, kao peto, da ne prekoračuje granice onoga što je nužno za njegovo ostvarenje, u smislu da su dostupna druga zakonska sredstva plaćanja za oslobođenje od platne obveze.

Troškovi

- 79 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 2. stavak 1. UFEU-a, u vezi s njegovim člankom 3. stavkom 1. točkom (c), člankom 128. stavkom 1. i člankom 133. kao i u vezi s člankom 16. prvim stavkom trećom rečenicom Protokola (br. 4) o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, treba tumačiti na način da mu se, neovisno o svakom Unijinu izvršavanju svoje isključive nadležnosti u području monetarne politike za države članice čija je valuta euro, protivi to da država članica donese odredbu kojom se s obzirom na njezin cilj i sadržaj određuje pravni sustav zakonskog sredstva plaćanja u pogledu euronovčanica. Nasuprot tomu,**

ne protivi mu se to da država članica u izvršavanju svoje nadležnosti, kao što je to organizacija njezine javne uprave, donese odredbu kojom se navedenu upravu obvezuje na prihvaćanje gotovinskog plaćanja novčanih obveza koje ta uprava nalaže.

2. Članak 128. stavak 1. treću rečenicu UFEU-a, članak 16. prvi stavak treću rečenicu Protokola (br. 4) o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke i članak 10. drugu rečenicu Uredbe Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalni propis koji isključuje mogućnost da se euronovčanicama oslobodi od platne obveze koju nalažu javne vlasti, pod uvjetom, kao prvo, da ni predmet ni učinak tog propisa nije određivanje pravnog sustava zakonskog sredstva plaćanja u pogledu tih novčanica, kao drugo, da pravno ili činjenično ne dovodi do ukidanja navedenih novčanica, osobito na način da se dovede u pitanje mogućnost da se u pravilu takvim gotovinskim sredstvima oslobodi od platne obveze, kao treće, da je donesen uzimajući u obzir razloge od javnog interesa, kao četvrto, da je ograničenje gotovinskih plaćanja koje podrazumijeva taj propis prikladno za ostvarenje zadanog cilja od javnog interesa i, kao peto, da ne prekoračuje granice onoga što je nužno za njegovo ostvarenje, u smislu da su dostupna druga zakonska sredstva plaćanja za oslobođenje od platne obveze.

Potpisi